

BEHATXULOTIK

Juantxo EGAÑA

Charles CHUSSEAU FLAVIENS | GEORGE EASTMAN MUSEUM

DONOSTIAKO BASERRITARRAK DUELA EHUN URTE

Duela 100 urte pasatxo, Donostiak *belle époque* izeneko garaia bizi zuen. Prentsak hiri kosmopolita bezala aipatzen zuen, udako helmuga desiragarrienetako bat. Argazkilariek bisitari ospetsuak, jaiak eta haien ingurukoak harrapatzen zituzten beren irudietan. Baina hiriaren egunerokoa ere jasotzen zuten; arrantzaleen eta baserritarren egunerokoa, lantegietako eta tailerretako lana, bertako biztanleen eguneroko xumea. Bitartean, Europa Gerra Handian murgilduta zegoen. Lerro hauen gainean ageri den irudia duela 100 urte pasatxo egin dago eta garai hartan ohikoa zen eszena bat irudikatzen du Donostian. Baserritarrek Amara, Loiola, Igara, Aiete, Altza, Igeldo edo Zubietako baserrietatik ekartzen zituzten beren produktuak hirian saltzeko, baita Gipuzkoako hiriburutik hurbilago zeuden beste herri batzuetatik ere. Astoek garraiatzeko zituzten otarretan barazkiak, arrautzak eta esne marmitak ekartzen zituzten. Baserritar askok esnea zuzenean saltzen zuten etxeetara, etxez etxe, eta beste kasu batzuetan esnea eta barazkiak merkatuko postuetan saltzen zituzten, hala nola Bretxan -Antonio Cortazarrek diseinatutakoa eta 1870etik aurrera martxan zegoena- edo San Martingo merkatuan -Jose Goikoak diseinatutakoa eta Baionakoan inspiratua-. Goiko argazkia Charles Chusseau Flaviens frantziarrak egin zuen, kazetaritza grafiko independentearen aitzindarietako bat. Egile honi buruzko informazio askorik ez dago. Dakiguna da bere jardueraren aldia 1890 eta 1920 artean garatu zela eta lehen argazki agentzietako baten sortzailea izan zela.